

Brusel 26. listopadu 2019
(OR. en)

14014/19

Interinstitucionální spis:
2019/0195 (NLE)

AVIATION 224
DAPIX 336
RELEX 1031

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět: ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví k revizi kapitoly 9 přílohy 9 („Usnadnění“) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, pokud jde o standardy a doporučené postupy pro údaje jmenné evidence cestujících

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2019/...

ze dne ...

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie
v Radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví k revizi kapitoly 9 přílohy 9
(„Usnadnění“) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví,
pokud jde o standardy a doporučené postupy
pro údaje jmenné evidence cestujících**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 16 odst. 2 a čl. 87 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva o mezinárodním civilním letectví (dále jen „Chicagská úmluva“), jejímž cílem je regulovat mezinárodní leteckou dopravu, vstoupila v platnost dne 4. dubna 1947. Zřídila Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (dále jen „ICAO“).
- (2) Členské státy Unie jsou smluvními státy Chicagské úmluvy a členskými státy ICAO, přičemž Unie má status pozorovatele v některých orgánech ICAO, včetně shromáždění a dalších technických orgánů.
- (3) Podle čl. 54 písm. l) Chicagské úmluvy má Rada ICAO přijmout mezinárodní normy a doporučované předpisy.
- (4) Rada bezpečnosti Organizace spojených národů (OSN) ve své rezoluci 2396 (2017) ze dne 21. prosince 2017 (dále jen „rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2396 (2017)“) požaduje, aby členské státy OSN pro účely prevence, odhalování a vyšetřování teroristických trestných činů a s nimi souvisejících cest dokázaly v rámci standardů a doporučených postupů ICAO shromažďovat, zpracovávat a analyzovat údaje jmenné evidence cestujících (dále jen „PNR“) a zajistit, aby tyto údaje používaly a sdílely všechny jejich příslušné vnitrostátní orgány a plně přitom dbaly na dodržování lidských práv a základních svobod.
- (5) Rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2396 (2017) rovněž naléhavě vyzvala ICAO, aby s členskými státy OSN spolupracovala na vytvoření standardu pro shromažďování, používání, zpracovávání a ochranu údajů jmenné evidence cestujících.

- (6) Standardy a doporučené postupy, jež se týkají údajů PNR, jsou stanoveny v částech A a D kapitoly 9 přílohy 9 („Usnadnění“) Chicagské úmluvy. Tyto standardy a doporučené postupy jsou doplněny dalšími pokyny, zejména dokumentem ICAO č. 9944, který stanoví pokyny k údajům PNR.
- (7) V březnu 2019 zřídil výbor ICAO pro leteckou dopravu (dále jen „ATC“) pracovní skupinu, jež se skládá z odborníků členských států ICAO, kteří zasedají v komisi ICAO pro usnadnění letecké dopravy, aby se zabývala návrhy nových standardů a doporučených postupů pro shromažďování, používání, zpracování a ochranu údajů PNR v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 2396 (2017). V této pracovní skupině je zastoupena řada členských států Unie. Komise má v uvedené pracovní skupině status pozorovatele.
- (8) 40. zasedání shromáždění ICAO se konalo ve dnech dne 24. září až 4. října 2019. Výsledky shromáždění ICAO nasměrují politiku ICAO pro nadcházející roky, a to včetně přijetí nových standardů a doporučených postupů v oblasti PNR.
- (9) Dne 16. září 2019 potvrdila Rada informační dokument, jež se týká norem a zásad pro shromažďování, používání, zpracovávání a ochranu údajů PNR, určený k předložení na 40. zasedání shromáždění ICAO (dále jen „informační dokument“). Tento informační dokument předložilo shromáždění ICAO Finsko jménem Unie a jejích členských států a ostatních členských států Evropské konference civilního letectví.

- (10) Informační dokument uvádí postoj Unie k dodržování základních zásad, které pomáhají zajistit respektování ústavních a regulačních požadavků týkajících se základních práv na soukromí a ochranu údajů při zpracování údajů PNR pro účely boje proti terorismu a závažné trestné činnosti. Organizace ICAO byla vyzvána, aby tyto zásady zahrnula do všech budoucích standardů pro PNR a rovněž do svých revidovaných pokynů k údajům PNR (dokument 9944).
- (11) Unie přijala společná pravidla pro údaje PNR v podobě směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681¹, jejíž oblast působnosti se ve značné míře překrývá s oblastí, na niž se mají vztahovat připravované nové standardy a doporučené postupy. Směrnice (EU) 2016/681 především zahrnuje komplexní soubor pravidel pro ochranu základních práv na soukromí a ochranu osobních údajů v souvislosti s předáváním údajů PNR leteckými dopravci členským státům za účelem prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti.
- (12) V současné době jsou mezi Unií a třetími zeměmi v platnosti dvě mezinárodní dohody o zpracování a předávání údajů PNR, a to dohody uzavřené s Austrálií² a USA³. Dne 26. července 2017 vydal Soudní dvůr Evropské Unie posudek k zamýšlené dohodě mezi Unií a Kanadou, jež byla podepsána dne 25. června 2014⁴, (dále jen „posudek 1/15“).

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 132).

² Úř. věst. L 186, 14.7.2012, s. 4–.

³ Úř. věst. L 215, 11.8.2012, s. 5.

⁴ Posudek 1/15 Soudního dvora (velkého senátu), 26. července 2017, ECLI:EU:C:2017:592.

- (13) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat v Radě ICAO, neboť veškeré budoucí standardy a doporučené postupy v oblasti údajů PNR, zejména změny kapitoly 9 přílohy 9 („Usnadnění“) Chicagské úmluvy, rozhodujícím způsobem ovlivní obsah unijního práva, především směrnici (EU) 2016/681 a stávající mezinárodní dohody o údajích PNR. V souladu s povinnostmi loajální spolupráce mají členské státy Unie zastávat tento postoj v rámci veškeré činnosti v organizaci ICAO směřující k vypracování standardů a doporučených postupů.
- (14) Postoj Unie stanovený v příloze je zaujat v souladu s platným právním rámcem Unie pro ochranu údajů a údajů PNR, konkrétně s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679¹, směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680² a směrnicí (EU) 2016/681, jakož i se Smlouvou a Listinou základních práv Evropské unie, jak jsou vykládány v příslušné judikatuře Soudního dvora Evropské unie, zejména v jeho posudku 1/15.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L119, 4.5.2016, s. 89).

- (15) Postoj Unie by měly vyjádřit společně její členské státy, které jsou členy Rady ICAO.
- (16) Spojené království a Irsko jsou vázány směrnicí (EU) 2016/681, a účastní se tedy přijímání tohoto rozhodnutí.
- (17) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat v Radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví (dále jen „ICAO“) k revizi kapitoly 9 přílohy 9 („Usnadnění“) Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, pokud jde o standardy a doporučené postupy pro údaje jmenné evidence cestujících, je uveden v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Postoj uvedený v článku 1 vyjádří členské státy Unie, jež jsou členy Rady ICAO, jednající společně.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda nebo předsedkyně

PŘÍLOHA

POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM EVROPSKÉ UNIE V RADĚ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PRO CIVILNÍ LETECTVÍ K REVIZI KAPITOLY 9 PŘÍLOHY 9 („USNADNĚNÍ“) ÚMLUVY O MEZINÁRODNÍM CIVILNÍM LETECTVÍ, POKUD JDE O STANDARDY A DOPORUČENÉ POSTUPY PRO ÚDAJE JMENNÉ EVIDENCE CESTUJÍCÍCH

Obecné zásady

Při činnosti Mezinárodní organizace pro civilní letectví (dále jen „ICAO“) ve věci revize kapitoly 9 přílohy 9 („Usnadnění“) Chicagské úmluvy, pokud jde o vývoj standardů a doporučených postupů pro údaje jmenné evidence cestujících (dále jen „PNR“), členské státy Unie jednající společně v zájmu Unie:

- a) postupují v souladu s cíli, které Unie sleduje v rámci své politiky PNR, zejména v zájmu zajištění bezpečnosti, ochrany života a bezpečnosti osob a zajištění plného dodržování základních práv, zejména práva na soukromí a ochranu osobních údajů;

- b) mezi všemi členskými státy ICAO zvyšují povědomí o normách a zásadách Unie týkajících se předávání údajů PNR, jak vyplývají z příslušných právních předpisů Unie a z judikatury Soudního dvora Evropské unie;
- c) v otázce předávání údajů PNR leteckými společnostmi donucovacím orgánům podporují mnohostranná řešení, jež jsou v souladu se základními právy, aby byla zajištěna právní jistota a dodržování základních práv a zefektivněny povinnosti uložené leteckým dopravcům;
- d) podporují výměnu údajů PNR a výsledků zpracování těchto údajů mezi členskými státy ICAO, pokud je to považováno za nezbytné k prevenci, odhalování, vyšetřování nebo stíhání teroristických trestných činů nebo závažné trestné činnosti, a to při plném dodržování základních práv a svobod;
- e) v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 2396 (2017) nadále podporují rozvoj standardů ICAO pro shromažďování, používání, zpracovávání a ochranu údajů PNR;
- f) nadále se zasazují o to, aby všechny členské státy ICAO dokázaly v rámci standardů a doporučených postupů ICAO shromažďovat, zpracovávat a analyzovat údaje PNR pro účely prevence, odhalování a vyšetřování teroristických trestných činů a souvisejících cest a zajistit, aby údaje PNR používaly a sdílely všechny příslušné vnitrostátní orgány členských států ICAO a plně přitom dbaly na dodržování lidských práv a základních svobod;

- g) jako podkladové informace používají informační dokument týkající se norem a zásad pro shromažďování, používání, zpracovávání a ochranu údajů PNR (dokument A40-WP/530), který předložilo Finsko na 40. zasedání shromáždění ICAO jménem Evropské unie a jejích členských států a ostatních členských států Evropské konference civilního letectví;
- h) prosazují vytváření prostředí, v němž se může mezinárodní letecká doprava rozvíjet na otevřeném, liberalizovaném a globálním trhu a pokračovat v růstu, který nebude na úkor bezpečnosti, přičemž budou zajištěny příslušné záruky.

Směry

Členské státy Unie, jež jednají společně v zájmu Unie, prosazují, aby byly do veškerých budoucích standardů a doporučených postupů ICAO pro údaje PNR zařazeny tyto normy a zásady:

1. Náležitosti předávání údajů PNR:
 - a) Metoda předávání: aby byly chráněny osobní údaje ze systémů dopravců a dopravci si nad svými systémy udrželi kontrolu, měly by se údaje předávat výhradně systémem „push“ (údaje uvolňují dopravci).

- b) Přenosové protokoly: pro účely předávání údajů PNR by mělo být podporováno používání vhodných, bezpečných a otevřených standardních protokolů v rámci mezinárodně uznávaných referenčních protokolů s cílem postupně jejich využívání zvyšovat a nakonec jimi nahradit autorsky chráněné normy.
- c) Četnost předávání: četnost předávání údajů PNR a jejich načasování by neměly pro letecké dopravce představovat nepřiměřenou zátěž a měly by se omezovat na to, co je nezbytně nutné k vymáhání práva a bezpečnosti na hranicích v zájmu boje proti terorismu a závažné trestné činnosti.
- d) Letečtí dopravci nemají povinnost shromažďovat další údaje: ve srovnání se stávající praxí by letečtí dopravci neměli mít povinnost shromažďovat další údaje PNR nebo shromažďovat určité druhy údajů, nýbrž předávat pouze údaje, které již shromažďují v rámci své nynější činnosti.

2. Náležitosti zpracování údajů PNR:

- a) Načasování přenosu a zpracování: s výhradou vhodných záruk ochrany soukromí dotčených osob lze údaje PNR zpřístupnit v dostatečném předstihu před příletem nebo odletem, a poskytnout tak orgánům více času na zpracování a analýzu údajů a případně přijetí opatření.

- b) Srovnání s předem stanovenými kritérii a databázemi: orgány by měly údaje PNR zpracovávat pomocí kritérií a databází opírajících se o důkazy, které jsou relevantní z hlediska boje proti terorismu a závažné trestné činnosti.

3. Ochrana osobních údajů:

- a) Zákonnost, korektnost a transparentnost zpracování: pro zpracování osobních údajů je třeba vytvořit zákonný základ, aby si fyzické osoby byly vědomy rizik, záruk a práv souvisejících se zpracováním jejich osobních údajů a toho, jak svá práva v souvislosti se zpracováním údajů uplatňovat.
- b) Omezení účelu: účely, k nimž mohou orgány používat údaje PNR, by měly být jasně stanoveny a neměly by být širší, než je nezbytné s ohledem na kýžené cíle, konkrétně pro vymáhání práva a zajištění bezpečnosti hranic za účelem boje proti terorismu a závažné trestné činnosti.
- c) Rozsah údajů PNR: prvky údajů PNR předávané leteckými společnostmi by měly být jasně specifikovány a uvedeny taxativně. Seznam by měl mít standardní podobu, aby bylo zajištěno, že počet těchto údajů bude omezen na minimum a že se nebudou zpracovávat citlivé údaje, včetně údajů odhalujících rasový či etnický původ osoby, její politické názory nebo náboženské či filozofické přesvědčení, členství v odborových organizacích, zdraví, sexuální život nebo sexuální orientaci.

- d) Použití údajů PNR: další zpracování údajů PNR by se mělo omezovat na účely původního předání, vycházet z objektivních kritérií a podléhat hmotněprávním a procesněprávním podmínkám v souladu s požadavky na předávání osobních údajů.
- e) Automatizované zpracování údajů PNR: automatizované zpracování by se mělo opírat o objektivní, nediskriminační a spolehlivá, předem stanovená kritéria a nemělo by se používat jako jediný základ pro rozhodnutí, která mohou mít na danou osobu nepříznivé právní účinky nebo závažný dopad.
- f) Uchovávání údajů: doba uchovávání údajů PNR by měla být omezena a neměla by být delší, než je nezbytné k dosažení původního cíle. Vymazání údajů by mělo probíhat v souladu se zákonnými požadavky země původu. Po skončení doby uchovávání by měly být údaje PNR vymazány nebo anonymizovány.
- g) Zpřístupnění údajů PNR oprávněným orgánům: sdělovat údaje PNR dále jiným vládním orgánům v témže státě nebo jiným členským státům ICAO lze v jednotlivých případech pouze tehdy, vykonává-li přijímající orgán funkce související s bojem proti terorismu nebo závažné nadnárodní trestné činnosti a zajišťuje-li stejnou míru ochrany jako orgán, který informace poskytl.

- h) Zabezpečení údajů: je třeba přijmout vhodná opatření na ochranu bezpečnosti, důvěrnosti a integrity údajů PNR.
- i) Transparentnost a oznámení: s výhradou uplatnění nezbytných a přiměřených omezení by fyzické osoby měly být informovány o zpracovávání svých údajů PNR a měly by jim být poskytnuty informace o jejich právech a opravných prostředcích, které mají k dispozici.
- j) Přístup, oprava a výmaz: s výhradou uplatnění nezbytných a přiměřených omezení by fyzické osoby měly mít nárok na přístup ke svým údajům PNR a právo na jejich opravu.
- k) Náprava: fyzické osoby by měly mít právo na účinnou správní a soudní ochranu, domnívají-li se, že bylo porušeno jejich právo na soukromí a ochranu údajů.
- l) Dohled a odpovědnost: orgány používající údaje PNR by měly být odpovědné nezávislému veřejnému orgánu, který je oprávněn vést účinné vyšetřování a prosazování a při své činnosti nepodléhá jakémukoli vlivu, zejména ze strany donucovacích orgánů, a měly by podléhat dohledu tohoto orgánu.

4. Sdílení informací PNR mezi donucovacími orgány:

- a) Podpora sdílení informací: v zájmu zlepšení mezinárodní spolupráce v oblasti prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání terorismu a závažné trestné činnosti by na základě individuálního posouzení měly být podporovány výměny údajů PNR mezi donucovacími orgány členských států ICAO.
 - b) Bezpečnost výměny informací: sdílení informací by mělo probíhat prostřednictvím vhodných kanálů zajišťujících odpovídající zabezpečení údajů a mělo by být plně v souladu s mezinárodními a vnitrostátními právními rámci pro ochranu osobních údajů.
-